

2015/2129(INI)

4.7.2017

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie (2015/2129(INI))

Rapporteur voor advies: Clare Moody

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat uit onderzoek blijkt dat meisjes vaker slachtoffer zijn van seksueel misbruik dan jongens (13,4 % van de meisjes tegen 5,7 % van de jongens), en dat dit misbruik het vaakst wordt gepleegd door mannen; overwegende dat bij de preventie van en bescherming tegen seksueel misbruik van kinderen rekening gehouden moet worden met het genderspect;
 - B. overwegende dat blootstelling aan pornografie de kwetsbaarheid van kinderen en jongeren voor seksueel misbruik en seksuele uitbuiting kan vergroten; overwegende dat uit statistische gegevens blijkt dat 12 % van de websites pornografisch is en dat hier soms ook kinderpornografische video's op verstoppt kunnen zitten; overwegende dat om het even wie ongeacht zijn leeftijd vrij toegang tot deze sites heeft en er naar believen video's naar kan uploaden;
 - C. overwegende dat de slachtoffers van seksueel misbruik geconfronteerd worden met ernstige risico's, zowel lichamelijk als geestelijk, die gevolgen kunnen hebben voor hun privé- en hun maatschappelijke leven;
 - D. overwegende dat meisjes die op de vlucht zijn voor conflict en vervolging een verhoogd risico lopen op verkrachting, seksueel misbruik en uitbuiting en gedwongen huwelijken, en overwegende dat uit onderzoek blijkt dat sommige vluchtelingenkinderen die slachtoffer zijn, door taalbarrières, culturele taboes, de angst hun eindbestemming niet te bereiken en andere redenen, de gevallen niet melden aan de autoriteiten;
1. is bezorgd dat de verspreiding van erotisch of pornografisch materiaal zonder wederzijds goedvinden, inclusief online en via sociale media, zoals het fenomeen van de zogenoemde "wraakporno" – een snel toenemende vorm van misbruik en vervolging – voornamelijk vrouwen en meisjes treft, van wie sommigen nog minderjarig zijn; verzoekt de lidstaten om monitoring van het internet om tijdig en effectief op te treden tegen zogeheten wraakporno en verzoekt de lidstaten een reeks wetgevingsinitiatieven te nemen om dit soort misdrijf te voorkomen en te bestraffen; dringt er bij de internetindustrie op aan haar gedeelde verantwoordelijkheid voor dit verschijnsel op zich te nemen; benadrukt dat er voorlichting en bewustmaking nodig is van iedereen, met name meisjes en jongens, met betrekking tot de mogelijke gevolgen van het nemen en verspreiden van intieme beelden van zichzelf, zoals foto's en video's, en ze beschikbaar te stellen voor anderen; wijst erop dat er behoefte is aan bewustmaking en opleiding van onderwijs-, jongeren- en gemeenschapswerkers en -vrijwilligers met betrekking tot deze kwestie, alsmede aan een versterking van de capaciteit van rechtshandavingsinstanties om deze risico's op gendersensitieve wijze aan te pakken;
 2. spoort de bevoegde autoriteiten in de lidstaten aan om binnen hun allesomvattende onderwijsprogramma's op het gebied van seksuele voorlichting en opvoeding over relaties meisjes en jongens te wijzen op het belang van relaties die gebaseerd zijn op instemming, respect voor elkaar en wederkerigheid, aangezien uit onderzoek is gebleken dat op rechten gebaseerde, allesomvattende seksuele voorlichting en opvoeding over relaties, een

passende en effectieve manier is om kinderen en jongeren te beschermen tegen het risico van misbruik en seksuele uitbuiting;

3. verzoekt de lidstaten die geen verplichte seksuele voorlichting en opvoeding over relaties voorschrijven (Bulgarije, Kroatië, Hongarije, Italië, Litouwen, Roemenië, Slowakije en Spanje) deze in te voeren; verzoekt alle lidstaten voor te schrijven dat in seksuele voorlichting en opvoeding over relaties nadruk wordt gelegd op instemming met seksuele betrekkingen en op respect;
4. onderstreept het belang van programma's inzake digitale en onlinevaardigheden op scholen, omdat die onontbeerlijk zijn voor kinderen maar ook voor ouders en personen die contact hebben met kinderen; verzoekt de lidstaten informatiecampagnes te organiseren over cyberveiligheid en de beginselen van ethisch gedrag op het internet, in verband met de eigen en andermans persoonlijke levenssfeer; merkt op dat in onderwijsprogramma's en -inhoud met betrekking tot deze kwesties ook moet worden gefocust op het opgeven door jongens en jonge mannen van genderstereotypen, en het bestrijden van seksisme en gedragingen die leiden tot pesten online;
5. verzoekt de lidstaten in samenwerking met de justitiële en politieke autoriteiten het systeem te verbeteren van ouderlijke controle ("parental control") door het gebruik van de nieuwe technologieën (o.a. apps voor smartphones) om de bescherming van minderjarigen beter te garanderen;
6. benadrukt dat zowel jongens als meisjes er in een vroeg stadium bewust van moeten worden gemaakt dat ze online nergens in verzeild raken en dat het belangrijk is dat de waardigheid en de privacy van anderen in het digitale tijdperk worden gerespecteerd; moedigt de lidstaten aan tot het delen van goede praktijken inzake onderwijsmateriaal en opleidingsprogramma's met betrekking tot grooming en andere vormen van risico voor de veiligheid van kinderen online, met name meisjes, voor alle betrokken spelers, bijvoorbeeld leraren, opvoeders en rechtshandavingsinstanties; herinnert eraan dat het even belangrijk is als het sensibiliseren van de kinderen zelf om ouders en andere verwanten bewust te maken;
7. is van mening dat verwijdering van inhoud een prioriteit moet blijven, maar erkent het feit dat de procedure hiervoor lang kan duren; is derhalve van mening dat mechanismen voor snelle blokkering voorhanden moeten zijn, naast het feit dat de verwijderingsprocedures moeten worden versneld;
8. verzoekt de lidstaten rekening te houden met de sterke genderdimensie van de mate waarin het misbruik aan het licht komt, nl. dat jongens en mannen veel minder vaak aangifte doen dan meisjes en vrouwen die dan weer pas veel later aangifte doen;
9. beveelt aan dat bij de omzetting van artikel 15 of de wijziging van wettelijke bepalingen inzake de verjaringstermijn voor het doen van aangifte van seksuele misdrijven tegen minderjarigen, de verjaringstermijn ingaat op de datum dat iemand meerderjarig wordt en niet op de datum waarop het misdrijf wordt gepleegd;
10. dringt er bij de negen lidstaten die artikel 15, lid 4, over slachtofferidentificatie nog niet hebben omgezet, dit onverwijld te doen en deze bepaling ten uitvoer te leggen, bijvoorbeeld door de oprichting van gespecialiseerde onderzoeksteams, investering in

forensische apparatuur en deelname aan grensoverschrijdende onderzoeken;

11. verzoekt de lidstaten de samenwerking te intensiveren en gegevens uit te wisselen om kinderen die het slachtoffer zijn van seksueel misbruik, te identificeren, inclusief vermiste kinderen, en met name meisjes, die bijzonder kwetsbaar zijn voor mensenhandel en seksuele uitbuiting;
12. verzoekt de Commissie te investeren in permanente transnationale programma's voor de identificatie van kindslachtoffers door de lidstaten te helpen bij hun forensische capaciteit en door samen te werken op dit gebied, inclusief bij de ontwikkeling van gespecialiseerd personeel en gespecialiseerde apparatuur;
13. verzoekt de lidstaten bij de identificatie van potentiële slachtoffers meer aandacht te besteden aan kwetsbare groepen kinderen, bijvoorbeeld Romakinderen en kinderen met een mentale handicap en vluchtelingenkinderen, met name ongeleide minderjarigen en asielzoekende kinderen die worden vastgehouden, die het gevaar lopen van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik in instellingen, vluchtelingenkampen of asielzoekerscentra; benadrukt derhalve het belang van maatregelen als antecedentenonderzoeken van personeel, sociale werkers en vrijwilligers die contact hebben met vluchtelingenkinderen, de instelling van meldsystemen en hulpverlening aan slachtoffers; benadrukt in dit verband dat ondersteunende maatregelen voor slachtoffers belangrijk zijn, niet alleen tijdens het onderzoek naar seksueel misbruik of seksuele uitbuiting, maar ook in een later stadium om hen te helpen de posttraumatische stress te verwerken en de juiste medische en psychologische begeleiding en juridische bijstand te ontvangen; dringt er bij de lidstaten op aan het communicatieve vermogen van de rechters, aanklagers en politiefunctionarissen te verbeteren wanneer zij onderzoek doen naar seksueel misbruik of seksuele uitbuiting van kinderen, met de nadruk op de communicatie met kinderen met bijzondere behoeften, alsmede andere maatregelen te bevorderen om secundaire victimisatie van slachtoffers te voorkomen;
14. verzoekt de lidstaten de maatregelen op te voeren om slachtoffers van seksueel misbruik van kinderen te beschermen en ervoor te zorgen dat een grotere rol wordt gespeeld door nationale hulplijnen, volgens een gendersensitieve aanpak;
15. benadrukt het feit dat het belangrijk is artikel 20, lid 3, onder a), behoorlijk om te zetten en dringt er bij de lidstaten op aan het concept "ongerechtvaardigde vertraging" bij het uitvoeren van ondervragingen van kindslachtoffers behoudend te interpreteren; neemt kennis van de goede praktijk in Zweden, waar het kind wordt ondervraagd binnen twee weken nadat het misdrijf is gemeld; verzoekt de lidstaten voorts de nodige maatregelen te nemen om de bepaling behoorlijk om te zetten waarmee de lidstaten worden verplicht te zorgen voor de nodige procedurevoorwaarden voor het voorkomen van secundaire victimisatie van kinderen;
16. merkt met bezorgdheid op dat mensenhandel en de industrie van het sekstoerisme grote aantallen minderjarige meisjes treffen; moedigt de Commissie en de lidstaten aan hun inspanningen te verhogen om kindersekstoerisme en mensenhandel te bestrijden en zich te concentreren op reisorganisaties en autoriteiten om de bewustmaking onder reizigers met betrekking tot de ernst van de misdrijven in kwestie te vergroten;
17. dringt er bij de lidstaten en de Commissie op aan wetgeving aan te nemen op grond

waarvan reizigers kunnen worden veroordeeld die zich naar een derde land begeven voor seksuele doeleinden met minderjarigen en vervolgens terugkeren naar de EU;

18. dringt er bij de lidstaten en de Commissie op aan wetgeving aan te nemen op grond waarvan touroperators die schuldig bevonden zijn aan het promoten van sekstoerisme met minderjarigen, kunnen worden veroordeeld;
19. dringt er bij de lidstaten op aan de middelen te verhogen voor onderwijs voor kinderen over de manier om hulp te zoeken en belagers te herkennen, waarbij ook volwassenen moet worden geleerd hoe zij misbruik kunnen opmerken en kinderen kunnen ondersteunen in een individuele context, alsmede voor de opsporingsdeskundigen, die moeten beseffen welke rol genderverschillen spelen bij de manier waarop meisjes en jongens reageren op seksueel misbruik; onderstreept voorts de noodzaak om de reproductie van genderstereotypen en de toenemende seksualisering van kinderen in de media tegen te gaan;
20. onderstreept het feit dat de preventie in de hele EU zwak is en verzoekt de lidstaten artikel 22 van de richtlijn ten uitvoer te leggen door interventieprogramma's in te stellen voor personen die vrezende overtredingen te zullen begaan; dringt er bij de Commissie op aan een regelmatige grensoverschrijdende uitwisseling van goede praktijken met betrekking tot preventieprogramma's in te voeren; verzoekt de lidstaten overeenkomstig artikel 24, lid 1, verplichte interventieprogramma's in te voeren voor alle veroordeelde daders om recidivisme te voorkomen;
21. moedigt gedachtewisselingen tussen ambtenaren van de kinderbescherming, kinderartsen, onderwijsinstellingen en kinder- en jongerenorganisaties met betrekking tot het onderzoek van gevallen van kindermisbruik aan, om ervoor te zorgen dat zij een actieve rol spelen om het bewustzijn met betrekking tot deze kwestie te vergroten;
22. erkent de verwezenlijkingen van INHOPE, een samenwerkingsnet van 46 hotlines die zich inzetten voor het elimineren van seksueel misbruik van kinderen op het internet; verzoekt de Commissie de lidstaten te helpen ervoor te zorgen dat een dergelijke hotline aanwezig is in elke lidstaat en de desbetreffende protocols te harmoniseren;
23. moedigt de Commissie en de lidstaten ertoe aan gebruik te maken van onderzoek en statistieken op het gebied van gendermainstreaming met betrekking tot seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen om de uitwisseling te bevorderen van goede praktijken op het gebied van beleidsvorming en de tenuitvoerlegging van programma's;
24. merkt op dat er weinig onderzoek is gedaan naar het misbruik onder jonge LGBTI's; benadrukt het feit dat meer onderzoek op dit gebied nodig is, op basis van de ervaringen met seksueel geweld en seksuele pesterijen waarvan LGBTI's het slachtoffer zijn, en de kwetsbaarheid van dakloze jongeren, van wie velen LGBTI-jongeren zijn die weggevlucht zijn van thuis.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	26.6.2017
Uitslag eindstemming	+: 18 -: 0 0: 5
Bij de eindstemming aanwezige leden	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Mary Honeyball, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Maria Noichl, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Ernest Urtasun, Jana Žitňanská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Catherine Bearder, Stefan Eck, Eleonora Forenza, Edouard Martin, Clare Moody, Mylène Troszczynski, Julie Ward, Marco Zullo
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	James Carver, Claudia Schmidt, Molly Scott Cato, Axel Voss, Branislav Škripek

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

18	+
EPP	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Claudia Schmidt, Axel Voss
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Mary Honeyball, Edouard Martin, Clare Moody, Maria Noichl, Julie Ward
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Molly Scott Cato, Ernest Urtasun
ALDE	Catherine Bearder
GUE/NGL	Stefan Eck, Eleonora Forenza, João Pimenta Lopes
EFDD	Marco Zullo

0	-

5	0
EPP	Marijana Petir
ECR	Branislav Škripek, Jana Žitňanská
EFDD	James Carver
ENF	Mylène Troszczynski

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding